

den Fordeel, at de kunne udføres ved Andre. Den ærede Ordførers Bemærkning om, at Andre vilde faae disse Forretninger udførte for en billigere Betaling end Skolelæreren, antager jeg ikke for begrundet; der vil vist ikke blive forlangt mere af ham end af Andre for Kirkes Reengjøring eller for Vask af Alterflæder o. s. v., og navnlig vil der neppe blive forlangt mere af Skolelæreren, end der vil blive forlangt af Kirkeeieren, som jo et Fleertal har foreslaaet skal besørge disse Forretninger udførte; man maatte snarere antage, at der vilde blive forlangt mere af Kirkeeierne. Imidlertid er det jo ikke nogen stor Ojenstand, der her er Tale om, og jeg skulde ikke have Noget imod, at en Fritagelse derfor fandt Sted, uagtet, som sagt, der ikke paalægges Skolelæreren nogen Forpligtelse til personlig at udføre disse Forretninger, naar der var et særdeles Onske derom. Der er imidlertid et Spørgsmaal, som knytter sig hertil, og som i saa Tilfælde maa finde sin Afgjørelse, nemlig, hvorledes der da skal forholdes med det derfor ved Lov foreskrevne Vederlag. Det synes, at man i Forslaget fra Udvalgets Side ganske har forbigaaet at omtale dette. Jeg veed ikke, om jeg feiler, naar jeg antager, at Meningen har været den, som den ærede Rigsdagsmand, der sidst havde Ordet, noget nærmere har tydeliggjort ved sit Forslag, at, omendstjøndt Skolelæreren fritages for Forretningerne, skal dog Vederlaget vedblive at udbetales til ham. Dette er nu ved det af den ærede Rigsdagsmand stillede særlige Forslag gjort tydeligere, idet der deri er bestemt et fast aarligt Beløb af 10 Rd. for de i Forslaget nævnte Forretninger, medens Bestemmelsen i selve Skoleansordningen ikke indeholder noget saadant fast Beløb; og, stjøndt Godtgjørelsen meget jævnligt er bleven fastsat til et Beløb af 10 Rd., saa ere dog de forskellige Planer meget forskellige i saa Henseende. Efter Udvalgets Forslag, mener jeg, maatte man gaae ud fra, at Vederlaget for de i Udvalgets Forslag nævnte Forretninger skulde vedblive at udbetales til Skolelærerne med det Beløb, som i de forskellige Planer derfor er foreskrevet, uanset at Skolelærerne blive fritagne for disse Forretninger; efter det Forslag, der er stillet

af Rigsdagsmanden for Præstøe (Meisler), skulde derimod Bestemmelsen være den, at dette Beløb, der er fastsat til et fix Beløb af 10 Rd., skal udbetales Skolelærerne for de enkelte Forretninger, som i den ærede Rigsdagsmands Forslag omtales, men som allerede i det Væsentlige vare indbefattede under de øvrige Forretninger, hvorfor dette Vederlag tidligere var givet. Hvad enten man altsaa følger det ene eller det andet af disse Forslag, saa er det unegtelig en Begunstigelse for Skolelæreren, idet han enten kommer til at oppebære det hele tidligere Beløb, stjøndt den største Deel af de Forretninger, hvorfor det har været givet og som man maa antage for ham har været ubehagelige, bliver nu overført paa Andre, eller kommer til at oppebære et Beløb, der omtrent er saa stort, som det tidligere, der blev givet i Planerne for den tilbageblivende Deel af disse Forretninger. Det er imidlertid Noget, som jeg ikke videre skal modsætte mig. Jeg kan ikke paa nogen Maade have Noget imod, at man gaaer ind paa at vise denne Begunstigelse imod Skolelærerne; men, hvad jeg derimod mener at maatte fremhæve, det er et andet Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet om, hvem der skal besørge, eller, rettere sagt, hvem der skal lade disse Forretninger besørge, som jo dog for Fremtiden skulle besørges. Den simple Følge af Udvalgets Forslag til § 15 og som ogsaa maa antages at være det Mindretals Mening, der ikke har taget Deel i den Tilføining, som er kommet fra Fleertallets Side, er, at Betalingen for disse Forretningers Udførelse skal som hidtil erlægges af Skolekassen. Det er nemlig en aldeles fast Regel, at Betalingen for de omhandlede Forretningers Udførelse bliver erlagt af Skolekassen, og det maatte da altsaa ogsaa være denne, som fremtidig maatte lade disse Forretninger blive besørgede ved hvem den maatte finde det hensigtsmæssigt. Men derimod troer jeg ikke, at man paa nogen Maade kan gaae ind paa saaledes uden videre at lægge dem paa Kirkeeieren; thi om det ogsaa kun er et ringe Beløb, som her er Spørgsmaal om, saa er der dog ligesuldt ingen Opfordring eller Grund til at kaste denne Byrde over paa en Anden, alene fordi man vil fritage Skolelærerne for de